कोरोना भाइरससम्बन्धी कर्णाली प्रदेशको अवस्था
सुर्खेत । ०७७ वैशाख १६ गते
भारतबाट आएका उपल्लो डोल्पाका नागरिकको आरडिटी परीक्षणका लागि इन्सेकको पहलमा स्वास्थ्यकर्मीको टोली वैशाख १६ गते उपल्लो डोल्पाको डोल्पोबुद्ध र छार्कताङसोङ गाउँपालिकामा पुगेको छ ।
चीनको तिब्बतसंग जोडिएको उपल्लो डोल्पामा लकडाउनको समयमा भारतबाट लामा विद्या पढ्ने विद्यार्थी आएपनि आरडिटी परीक्षण गर्ने किटको अभाव र विकटताका कारण जान नसक्ने भन्दै स्वास्थ्यकर्मीले आलटाल गर्दै आएका थिए ।
वैशाख १४ गते इन्सेक प्रतिनिधि तथा लकडाउन अवधिको मानव अधिकार अवस्था अनुगमन टोलीका संयोजक विष्णुप्रसाद देवकोटाको अगुवाइमा अन्य पदाधिकारी सहितको टोलीले प्रमुख जिल्ला अधिकारी सुरेश सुनार र जिल्ला स्वास्थ्य सेवा प्रमुख सिजन रावललाई भेटेर ध्यानाकर्षण गराएपछि आरडिटी किट सहितको टोली उपल्लो डोल्पा पुगेको हो ।
यसैबीच हुम्लामा राष्ट्रिय गौरवको आयोजना समेत रहेको कर्णाली करिडोरको काम निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नेपाली सेनाले निर्माण कार्य अगाडि बढाएको छ । लकडाउनका कारण रोकिएको काम बैशाख १५ गतेबाट सुचारु भएको ताँजाकोट गाउँपालिकाका स्थानीय जगत शाहीले जानकारी दिनु भयो ।
यसैगरी सुर्खेतको वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले राहतको लागि नयाँ नम्बर सञ्चालनमा ल्याएको छ । राहतको लागि नाम टिपाउन १०१ नम्बर बढी व्यस्त हुने भएकोले ०८३५२०१४४ सञ्चालनमा ल्याएको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

इन्सेक जुम्ला जिल्ला प्रतिनिधि मानदत्त रावलका अनुसार जिल्ला विपत व्यवस्थापन समितिको बैठकले लकडाउन कडा बनाउने निर्णय गरेको छ । लकडाउन कडा बनाउन थप प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी परिचालन गरिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी दुर्गा बञ्जाडेले बताउनुभयो ।
त्यसैगरी कोरोना भाइरसबाट संक्रमित बिरामीलाई अस्पताल ल्याउन र लैजानका लागि एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्ने निर्णय गरिएको छ । यसैगरी बैठकले क्वारेन्टाइन स्थल मापदण्ड अनुसार सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने र दैनिक उपभोग्य बस्तु किनमेल गर्नका लागि बिहान ७ देखि ९ बजे र बेलुका ४ देखि ६ बजेसम्म बजार खुल्ने निर्णय गरेको छ ।
बैठकमा उपस्थित सरोकारवालाले उद्धार गरी जिल्लामा ल्याइएका नागरिकलाई अनिवार्य १४ दिनसम्म क्वारेन्टाइनमा राख्नुपर्ने र कोरोना परीक्षण गर्नुपर्ने सुझाव दिएका छन् ।
यसैबीच हिमा गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष हिमाली रोकायाले बैशाख १२ गते कार्यपालिका बैठकमा आफूलाई दुर्व्यवहार गरेको आरोप लगाउनुभएको छ ।
लकडाउनमा विपन्नलाई राहत वितरण गर्नेबारे छलफल हुँदा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत टोपबहादुर बुढा र नेकपा जुम्लाका सदस्य अम्मरराज शाहीले दुर्व्यवहार गरेकोले प्रहरीमा उजुरी गरेको बैशाख १६ गते पत्रकार सम्मेलन गरी सार्वजनिक गर्नुभयो । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत टोपबहादुर बुढा र नेता अम्मरराज शाहीका अनुसार कार्यपालिका बैठकमा सामान्य विवाद भएको थियो ।

इन्सेक कालिकोट जिल्ला प्रतिनिधि कालीबहादुर मल्लका अनुसार खाँडाचक्र नगरपालिकाले बैशाख १६ गते वडा नम्बर १ मा एक सय र वडा नम्बर ७ मा एक सय ४१ परिवारलाई खाद्यान्न सामग्री वितरण गरिएको छ ।

प्रत्येक परिवारलाई ३० किलो चामल, दुई पोका तेल, दुई पोका नुन र चार किलो दाल वितरण गरिएको नगरपालिकाका प्रमुख जसीप्रसाद पाण्डेले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार नगरपालिकाभित्र लकडाउनमा परेका १५ सय परिवारलाई राहत वितरण गरिनेछ ।

इन्सेक हुम्ला जिल्ला प्रतिनिधि नन्द सिंहका अनुसार कर्णाली प्रदेश सरकारले सुर्खेतमा अलपत्र परेका २ सय ९५ जनालाई उद्धार गरेको छ ।
सामाजिक विकास मन्त्रालयले बैशाख १५ गतेबाट गाडी मार्फत हुम्लाबासीलाई सुर्खेत, दैलेख, जुम्ला हुँदै मुगुको गमगढी पुर्‍याएको छ । मानिसहरु त्यहाँबाट पैदल यात्रा गरेर हुम्ला पुग्ने गर्छन् ।
यस्तै आधार नेपाल हुम्लाले बैशाख १५ गते स्वास्थ्य सेवा कार्यालयलाई स्वास्थ्य सामग्री सहयोग गरेको छ । आधार विकास हुम्लाका शिक्षा अधिकृत कुन्जोक लामाले कार्यालयलाई सर्जिकल पञ्जा दुई सय थान, सेनिटाइजर आठ बोतल, पिपिई सेट चार थान, थर्मोमिटर दुई थान, सर्जिकल मास्क २ हजार ४ सय थान र केएन नाइन्टी फाइभ मास्क ४ सय थान उपलब्ध गराएको जानकारी दिनुभयो ।
उक्त सामाग्रीहरु सिमकोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष पदमबहादुर लामा र प्रमुख जिल्ला अधिकारी बिनिता भट्टराईको उपस्थितिमा कार्यालय प्रमुख प्रेमबहादुर सिंहलाई हस्तान्तरण गरिएको थियो ।
यसैबीच राष्ट्रिय गौरवको आयोजना समेत रहेको कर्णाली करिडोरको काम निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नेपाली सेनाले निर्माण कार्य अगाडि बढाएको छ । लकडाउनका कारण रोकिएको काम बैशाख १५ गतेबाट सुचारु भएको ताँजाकोट गाउँपालिकाका स्थानीय जगत शाहीले जानकारी दिनुभयो ।
कर्णाली करिडोर सडक निर्माण कार्यदलका आयोजना प्रमुख इन्जिनियर एवं सेनानी मिलन कार्कीले हाल एक सय जना कामदार कार्यस्थलमा खटिएको र अरु गाउँबाट आउँदै गरेको बताउनुभयो ।

इन्सेक रुकुम जिल्ला प्रतिनिधि मनिषा केसीका अनुसार जिल्लामा खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार सेवा कम्पनीबाट खाद्यान्न बिक्री वितरण बढेको छ । लकडाउनको अवधिमा तीन सय ३५ क्विन्टल चामल बिक्री भएको बताइएको छ ।
खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार सेवा कम्पनी रुकुम शाखामा तीन सय ४० क्विन्टल चामल स्टक रहेको र यो संख्या जिल्लाको लागि अपुग रहेको शाखाका निमित्त प्रमुख चन्द्रबहादुर खड्काले बताउनुभयो । सामान्य अवस्था भन्दा लकडाउनको समयमा खाद्यान्न वितरण पाँच गुणाले बढेको उहाँको भनाई छ । लकडाउनको समय लम्बिंदै गए चामल अपुग हुने हुँदा दुई हजार क्विन्टल चामल माग गरिएको खड्काले जानकारी दिनुभयो ।
लकडाउनका कारण रोकिएको नियमित खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । स्वास्थ्य सेवा कार्यालय रुकुम पश्चिमका खोप सुपरभाइजर कृष्णा खड्काले नियमित खोप कार्यक्रम रोक्दा बालबालिकामा प्रत्यक्ष असर पर्ने भएकोले दुरी कायम गरेर खोप केन्द्रमा कार्यक्रम शुरु गरिने बताउनुभयो ।

इन्सेक सल्यान जिल्ला प्रतिनिधि मिना बुढाथोकीका अनुसार लकडाउनका कारण जेष्ठ नागरिकहरु बैंकसम्म जान नसक्ने भएपछि वनगाड कुपिण्डे नगरपालिकाले घरमै गएर सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेको छ ।
नगरपालिकाका ३ हजार २३ जना ज्येष्ठ नागरिक, एकल, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, दलित र बाल पोषण भत्ता घरमै गएर वितरण गरिएको नगरपालिकाले जनाएको छ । दोस्रो चौमासिकमा दुई करोड ३१ लाख १३ हजार ६ सय सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण हुने नगरपालिकाका सूचना अधिकारी धर्मराज ढकालले बताउनुभयो ।

इन्सेक जाजरकोट जिल्ला प्रतिनिधि दिनेशकुमार श्रेष्ठका अनुसार लकडाउनमा विपन्न परिवारलाई राहत सहयोग पुऱ्याउन भेरी नगरपालिकामा कार्यरत स्वास्थ्य सेवा बाहेक अन्य सबै सेवामा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारी तथा शिक्षकहरूले केही दिनको तलबबाट सहयोग गरेका छन् ।
शाखा अधिकृत र उप सचिवले ५ दिनको तथा नासु तहसम्मकाले ३ दिनको तलब जम्मा गरेर दश लाख ६७ हजार ४ सय ४१ रुपैयाको चेक भेरी नगरपालिकाको विपद कोषमा जम्मा गर्न नगरप्रमुख चन्द्रप्रकाश घर्तीलाई बैशाख १६ गते हस्तान्तरण गरिएको निमित्त कार्यकारी प्रमुख दलबहादुर घर्तीले जानकारी दिनुभयो ।

इन्सेक दैलेख जिल्ला प्रतिनिधि अमर सुनारका अनुसार कोरोना भाइरस रोकथामका लागि सरकारले गरेको लकडाउनका कारण व्यापारीहरुले खाद्यान्न ढुवानी गर्न नसकेपछि नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडमा चामल लिनेहरुको चाप बढेको छ ।
लकडाउन लम्बिँदै गएपछि बजारमा भएको खाद्यान्न सकिन लागेको र उत्पादनको काम गर्न नपाएको कारण उपभोक्ताको क्रय शक्तिमा पनि ह्रास आएकोले चामल लिनेहरुको चाप बढेको दैलेख उद्योग बाणिज्य संघका अध्यक्ष कुलबहादुर बिकले बताउनुभयो ।
सदरमुकाममा रहेको नेपाल खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको बाँकी पाँच सय ३१ क्विण्टल र चालु आर्थिक वर्षको १७ सय क्विण्टल मध्ये लकडाउनपछि १८ सय २५ क्विण्टल बिक्री भएको र चार सय ६ क्विण्टल मात्र बचेको निमित्त कार्यालय प्रमुख रबिन रेग्मीले जानकारी दिनुभयो ।
रेग्मीका अनुसार भगवतीमाई गाउँपालिकाले ६० क्विण्टल, नौमूले गाउँपालिकाले पाँच सय ४५ क्विण्टल र आठबिस नगरपालिकाले तीन सय २५ क्विण्टल राहत वितरणका लागि एकमुष्ट लिएको र बाँकी आठ सय ९५ क्विण्टल अरुवा मोटो चामल उपभोक्ताहरुले किनेर लगेका हुन् ।

इन्सेक डोल्पा जिल्ला प्रतिनिधि विष्णुप्रसाद देवकोटाका अनुसार भारतबाट आएका उपल्लो डोल्पाका नागरिकको आरडिटि परीक्षणको लागि इन्सेकको पहलमा स्वास्थ्यकर्मीको टोली बैशाख १६ गते उपल्लो डोल्पाको डोल्पोबुद्ध र छार्काताङसोङ गाउँपालिकामा पुगेको छ ।
चीनको तिब्बतसंग जोडिएको उपल्लो डोल्पामा लकडाउनको समयमा भारतबाट लामा विद्या पढ्ने विद्यार्थी आएपनि आरडिटी परीक्षण गर्ने किटको अभाव र विकटताका कारण जान नसक्ने भन्दै स्वास्थ्यकर्मीले आलटाल गर्दै आएका थिए ।
बैशाख १४ गते इन्सेक प्रतिनिधि तथा लकडाउन अवधिको मानव अधिकार अवस्था अनुगमन टोलीका संयोजक विष्णुप्रसाद देवकोटाको अगुवाइमा अन्य पदाधिकारी सहितको टोलीले प्रमुख जिल्ला अधिकारी सुरेश सुनार र जिल्ला स्वास्थ्य सेवा प्रमुख सिजन रावललाई भेटेर ध्यानाकर्षण गराएपछि आरडिटी कीट सहितको टोली उपल्लो डोल्पा पुगेको हो ।
डोल्पामा एक सय ४० थान आरडिटी परीक्षणमा प्रयोग हुने किट उपलब्ध भएपनि मध्य र तल्लो डोल्पाका नागरिकको परीक्षणको क्रममा ६१ ओटा सकिएको र उपल्लो डोल्पाको लागि ४० ओटा पठाइएको डाक्टर सिजन रावलले बताउनुभयो ।
यस्तै डोल्पाको मुड्केचुला गाउँपालिका-४ मा एक सय ३६ परिवारलाई एक बोरा चामल, २ पोका तेल र एक एक ओटा साबुन राहत वितरण गरिएको वडा अध्यक्ष जंगबहादुर बुढाले जानकारी दिनुभयो ।

इन्सेक सुर्खेत जिल्ला प्रतिनिधि दुर्गा थापाका अनुसार लायन्स क्लबहरुले डिउटीमा खटिएका सुरक्षाकर्मीहरुलाई दही र पानी खुवाएका छन् ।

लायन्स क्लबहरुको आयोजना तथा विभिन्न दाताहरुको आर्थिक सहयोगमा खाजा वितरण गर्दै आइरहेको लायन्स क्लब अफ सिटीका बर्ष २०१९/२०२०का अध्यक्ष तारा रावतले नगरका विभिन्न स्थानमा खटिएका २ सय सुरक्षाकर्मीलाई दही र पानी खुवाएको जिल्ला अधिकृत भद्र भण्डारीले जानकारी दिनुभयो ।

यस्तै वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले राहतको लागि नयाँ नम्बर सञ्चालनमा ल्याएको छ । राहतको लागि नाम टिपाउन चालु १०१ नम्बर बढी व्यस्त हुने भएकोले ०८३५२०१४४ सञ्चालनमा ल्याएको नगरपालिकाले जनाएको छ ।

इन्सेक कर्णाली प्रदेश कार्यालय, सुर्खेत